

Lojistikte Risk Yönetimi

Tedarik Zinciri Yönetiminin amacı kurumların uzun dönem performanslarının artırılmasıdır. Kar edilmeli, nakit yaratılmalı, çalışanlar, müşteriler memnun edilmeli, kalite artırılmalı, yeni ürün geliştirilmeli, üretim artmalı ve pazar payı yükselmelidir. Rekabetin küresel bir hale geldiği iş ortamında bu mucizeyi başarabilirsiniz. Başardığınız her şey bir gün beklemediğiniz bir yangında, sel baskınında, hırsızlıkta, hammadde eksikliğinde, enerji yokluğunda, eleman kaybında, finansal bir kriz anında yok olabilir. Yaşayan veya bir zaman diliminde gelişen her sistem risk taşımaktadır.

Akademisyenler için "Risk, belirli bir zaman aralığında, hedeflenen bir sonuca ulaşamama, kayba ya da zarara uğrama olasılığıdır". Yani risk bu gün için var olmayan ancak, gelecekte oluşabilecek beklenmeyen potansiyel problemler, tehditler ve tehlikeler demektir. Herşeyi yönetebildiğimiz gibi riski de yönetebiliriz. "Risk Yönetimi İş yapma süreçlerimizde oluşacak beklenmedik değişikliklerin meydana gelmesini önlemek, geciktirmek ve kaçınılmaz durumlarda etkisini azaltmak" olarak tanımlanmaktadır. Yönetim biliminde ise risk yönetimi "İşletmenin (organizasyonun) hedeflerine ulaşmasını olumsuz etkileyebilecek her türlü risk ve belirsizlik unsurunun tanımlanması. Bu risklerin gerçekleşme olasılığının ve olumsuz etkilerinin ölçülmesi. Bu riskin ve etkilerinin uygun yöntemlerle azaltılmasını içeren sistematik bir yönetim yaklaşımıdır.

Lojistik sektörü de tehlikeli madde taşınması, ömürlü ürün lojistiği, 24 saat yılda 365 gün çalışması, sektördeki iş sahiplerinin değişime kapalı olması, tutuculuk, gelişme direnç, dar çerçevede çalışması, risklere karşı hazırlık yapılmaması, tedbirsizlik, geçmişteki senaryo eksikliği, tecrübe eksikliği, danışılmaması, ben bilirim anlayışı, alt yapı eksikliği, dar olanaklar, destek eksikliği, ölçek sorunu,

küçük olma, bölgesellik, tek tip iş yapmak, gelişme hızının düşüklüğü gibi sayısız nedenlerden dolayı sürekli risk altındadır.

Sektörümüzde riskler;

- A- Ekonomik Riskler
- B- Ham madde ve ürün Riskleri
- C- Enerji Riskleri
- D- Çalışanlardan oluşacak Riskler
- E- Tabii afetler ve kazalar
- F- Haksız rekabet
- G- Politik Riskler

Olarak gruplanmaktadır.

Lojistik müşteri memnuniyetini hedef alan bir hizmet sektörüdür. Bu nedenle müşteri açısından iş süreçlerimizde "Teknik Riskler" yani hedeflenen performans değerine ulaşamamak söz konusudur. "Maliyet riskleri" planlanan maliyetlerin aşılmasının bir ölçüsüdür. "Zaman riskleri" ise yapılması planlanan işlerin hedeflenen zamanda yapılmamasıdır.

Risklerle başa çıkmanın ilk şartı risklerin yaratacağı krizlere hazırlıklı olmaktır. Bu da henüz riskin ortaya çıkmadığı, sorun olmadığı dönemde alınacak tedbirlerle sağlanabilir. "Şemsiyenizi yağmur yağmadan alın" diyoruz.

Risk alınmadan kar edilemeyeceğini borsalardan öğrendik. Ticaretin de temelinde kar risk ikilemesi yatmaktadır. Lojistik sektörü olarak da patlayacak bir bombanın üzerinde oturuyoruz. Ne zaman başımıza geleceğini bilemediğimiz risklerle birlikte yaşıyoruz. Bir gün risk gerçekleşecek ve başımıza gelecektir. Bilinmeyen sadece zamandır. Fitilin uzunluğu belirsizdir.

Lojistikte risk yönetimi artık bir bilim dalı haline gelmiştir. Akademisyenler, dernekler ve danışmanlar olarak bu gün için başarıyla çalışan lojistik kurumların risk analizlerini yapabilmekte ve ileride karşılabilecek sorunlara karşı tedbirler alabilmekte, sorunların işyerlerimiz üzerindeki etkisini azaltmaktayız. Sigorta primlerinizi azaltmaya benzer şekilde.

Yarın var olmak için bugünden düşünmeye başlamaya ne dersiniz?

Atilla YILDIZTEKİN

atilla@yildiztekin.com